

Algemeen

De NBA dankt de respondenten voor de reacties en opmerkingen die zij hebben gemaakt.

De NBA concludeert uit de opmerkingen dat er generiek steun is voor de ingeslagen weg, maar dat er enkele aspecten aandacht behoeven. In onderstaande tabel heeft de NBA haar reactie op de opmerkingen opgenomen. Waar de opmerking heeft geleid tot een aanpassing van het Meerjarenplan 2025-2027, is dat aangegeven.

Naar aanleiding van de ontvangen commentaren, zal het College van beroepsreglementering (CB) aandacht besteden aan haar positie en strategie bij het ontwikkelen van regelgeving. Het CB en de NBA volgen de internationale ontwikkelingen en geven daarbij op diverse wijzen input. Zo schrijft het CB comment letters op voorstellen van IAASB en IESBA en reageert de NBA op consultaties van Nederlandse wetgeving. Via de betrokkenheid in Accountancy Europe en in voorkomend geval ook direct, wordt ook aan de Europese wetgever input gegeven. Hierbij is regeldruk en het voorkomen van onnodige verzwaring daarvan een belangrijk thema. Het CB vindt echter ook dat, zodra internationale regelgeving eenmaal is vastgesteld, deze in Nederland door het CB moet worden geïmplementeerd. Daarbij streeft het CB ernaar om deze internationale regelgeving zoveel mogelijk een-op-een over te nemen, zonder gold plating. De internationale consistentie in de regelgeving en interpretatie, en ook de behoeften van de gebruikers van accountantsverklaringen en rapportages, staan centraal bij het internationaal ontwikkelen van regelgeving. Het CB onderschrijft dat uitgangspunt.

Het CB is terughoudend bij het ontwikkelen van aanvullende specifiek Nederlandse regelgeving. Wel bevat het meerjarenplan verschillende projecten om regelgeving door middel van (updates van) handreikingen uit te leggen. Het CB is terughoudend om, naast de voorgestelde projecten die breed worden gesteund, nieuwe handreikingen op te pakken. Het CB is van oordeel dat, voordat een nieuwe handreiking wordt uitgebracht, eerst duidelijk moet zijn dat de bestaande regelgeving onduidelijk is en dat deze onduidelijkheid tot problemen bij de uitvoering van opdrachten leidt.

Het is de taak van het CB om beroepsreglementering uit te brengen, up-to-date te houden en daarover uitleg te geven (al dan niet in samenhang met wetgeving). Dat betekent ook dat het CB geen rol heeft in de implementatie van regelgeving. Het CB gaat nader met het NBA-bestuur in overleg of de NBA daarbij een rol kan oppakken, en in hoeverre het CB hieraan ondersteunend kan of moet zijn.

Reactie CB op de consultatiereacties

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
SRA	Met veel belangstelling heeft SRA kennisgenomen van het CB Meerjarenplan 2025-2027. We waarderen de mogelijkheid om input te geven. Daarnaast is het prettig om over een lange(re) termijnplanning te kunnen beschikken.	Geen opmerkingen hierbij
SRA	In het algemeen gesteld benadrukken we het belang dat de regelgeving voor de (kleinere) mkb-kantoren overzichtelijk en goed toepasbaar moet zijn. Verduidelijking van regelgeving in handreikingen is daarbij een belangrijk instrument evenals de mkb-toets: neem het mkb als basis en uitgangspunt voor regelgeving, start niet vanuit de hoogste lat. Naast proportionele regelgeving is SRA ook voorstander van regel-stabiliteit.	Voor wat betreft de regeldruk verwijst het CB naar de algemene opmerkingen. Het CB onderschrijft de voorkeur van SRA voor regelstabiliteit.

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
SRA	Vanuit het oogpunt dat 'duurzaamheid' een belangrijk en urgent thema is, willen we vanuit mkb-perspectief graag aandacht vragen voor het goed verankeren van het samenstellen van duurzaamheidsinformatie in de regelgeving. Een mogelijkheid zou kunnen zijn om Standaard 4410 hiervoor geschikt te maken.	Het CB verwijst naar het project 'duurzaamheidsinformatie in de samenstellpraktijk'. In dit project zullen wij bezien wat de beste mogelijkheid hiervoor is, waarbij de suggestie om Standaard 4410 te overwegen wordt meegenomen.
SRA	Tenslotte willen we benadrukken dat SRA een groot voorstander is van het actualiseren van NBA- Handreiking 1111 Overige opdrachten. Gezien de relevantie van deze Handreiking voor de praktijk lijkt het intrekken van de Handreiking niet passend.	Het CB heeft inmiddels het projectplan voor de update van HR1111 vastgesteld. De toelichting bij dit project zal hierop worden aangepast.
PwC	Het CB Meerjarenplan 2025-2027 beschrijft veel projecten over beroepsreglementering die in 2025 voltooid moeten zijn. Dit roept vragen op over de capaciteit van het CB en ook of de beroepsbeoefenaars al deze nieuwe regels kunnen verwerken en op een juiste wijze kunnen toepassen. Wij vinden daarom een duidelijke prioritering wenselijk. Daarnaast adviseren wij de NBA terughoudend te zijn met extra regelgeving boven op de internationale standaarden.	Het CB realiseert zich dat het plan ambitieus is en zal bij de aansturing en het maken van keuzes rekening houden met de prioriteiten en de gevraagde terughoudendheid. Het CB merkt op dat het Meerjarenplan geen nieuwe regelgeving bevat die aanvullend is op/boven internationale standaarden. Wel zal het CB de herziene internationale standaarden implementeren in Nederland. Ook zal het CB met handreikingen de praktijk ondersteunen om de regelgeving toe te passen.
PwC	Het publiceren en aanpassen van standaarden en handreikingen is een relevante stap in het realiseren van verandering en verbetering in de beroepsuitoefening door accountants, maar is op zichzelf onvoldoende voor de realisatie hiervan. Mede gezien het aantal projecten, vragen wij daarom van de NBA om voldoende aandacht te hebben en middelen in te zetten voor de succesvolle implementatie van de uitgebrachte regelgeving.	Zoals in de inleiding aangegeven, zal het CB met het bestuur van de NBA in overleg treden over de wijze waarop de NBA verder kan ondersteunen bij implementatie.
WG prospectussen	De werkgroep prospectussen van de NBA heeft kennisgenomen van het Consultatiedocument CB Meerjarenplan 2025-2027 van 17 oktober 2024 en maken graag van de gelegenheid gebruik om een nieuw project voor te stellen. Het project betreft het bijwerken van Standaard 3850N, Assurance- en aan assurance verwante opdrachten met betrekking tot prospectussen naar aanleiding van de aanneming van de Richtlijn Beursnotering door de Europese Raad in oktober 2024. Deze Richtlijn wijzigt o.a. de Europese Prospectusverordening en schrijft voor dat vennootschappen duurzaamheidsinformatie in prospectussen opnemen die de vennootschappen hebben gerapporteerd onder Richtlijn 2013/34/EU. Met de aanpassing verwacht de werkgroep dat de standaard toekomstbestendig is en met de aanpassing wordt de accountant de mogelijkheid gegeven te rapporteren over in een prospectus opgenomen niet-financiële informatie waar dat onder de huidige standaard alleen voor financiële informatie geldt.	Het CB neemt deze suggestie over.
WG Fraude	ESG Fraude inclusief Wwft-aspecten: Omdat veel ondernemingen via de Europese CSRD op korte termijn verplicht worden om te rapporteren over duurzaamheidsonderwerpen, neemt de kans ook toe dat accountants te maken krijgen met ESG-fraude. Ook komen er steeds meer	Het CB is van oordeel dat nog onvoldoende duidelijk is welke oplossing de beroepsreglementering kan bieden. Zowel CSRD als AML (de basis voor Wwft) zijn Europese regelgeving. Het CB is daarom van oordeel dat nadere duiding in beginsel op dat niveau moet komen. Wij wijzen verder op het project

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
	voorbeelden van greenwashing. We merken dat er bij de leden veel vragen leven over dit onderwerp. Ook is in een recent overleg met toezichthouders de vraag aan de orde gekomen hoe de Wwft moet worden geëvalueerd in dit type opdrachten. Wij vinden het daarom dan ook belangrijk dat dit onderwerp op het meerjarenplan van het CB komt. Recent is een brochure gepubliceerd om het gesprek te starten over hoe accountants en andere stakeholders fraude binnen het ESG-domein definiëren en handvatten daarbij te bieden. We vinden het belangrijk om dit onderwerp verder te verdiepen en daarmee onze leden te helpen het risico op ESG-fraude te adresseren in hun opdrachten.	inzake actualisatie van Handreiking 1124 inzake Wwft.
WG Fraude	Beleidsvisie fraude-expertise: In juni 2023 heeft de NBA de Beleidsvisie fraude-expertise gepubliceerd ten aanzien van de inzet van forensische fraude-expertise bij wettelijke controles als reactie op de kabinetsreactie op de rapporten van de Commissie Toekomst Accountancysector en de Monitoring Commissie Accountancy. Wij vinden het van belang, te meer dit ook wordt genoemd in de slotrapportage van de kwartiermakers, om de inbedding in formele regelgeving alsmede de implementatie van de maatregelen die in de Beleidsvisie zijn genoemd, op te nemen in het meerjarenplan 2025-2027 van het CB.	Het CB neemt dit mee bij de implementatie van ISA 240, die dit jaar door IAASB zal worden vastgesteld, en daarna door het CB zal worden vertaald. Deze nieuwe standaard zal veel meer focus leggen op de noodzakelijke expertise.
WG Fraude	Opvolging te verwachten AFM rapport onderzoek fraude deel II In 2024 heeft de AFM opnieuw onderzoek gedaan naar hoe accountantsorganisaties omgaan met fraude in navolging van het in 2023 verschenen rapport "Scherper op frauderisico's". Het gaat daarbij dus om de uitvoeringsfase van de controle. Naar verwachting verschijnt het AFM-rapport over dit onderzoek in Q1 2025. We zullen als NBA kennis nemen van deze bevindingen en evalueren of en zo ja, welke acties naar aanleiding hiervan noodzakelijk zijn. Wij vinden het belangrijk dat de opvolging van dit rapport van de toezichthouder in het meerjarenplan van het CB wordt opgenomen.	Het CB is terughoudend om projecten op te nemen naar aanleiding van rapporten die nog moeten verschijnen. Zodra het rapport beschikbaar is, zal een analyse moeten worden gemaakt van de oorzaken van de mogelijke tekortkomingen en in hoeverre regelgeving of (ontbrekende) uitleg daarin een rol speelt. Mede in het kader van regelverbetering ligt het niet voor de hand om zonder een dergelijke analyse over te gaan tot het uitbrengen van aanvullende beroepsreglementering
WG Fraude	Modernisering sanctiestelsel Afgelopen zomer 2024 heeft de internetconsultatie plaatsgevonden van het wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen. Hierin is een poortwachtersrol opgenomen voor (o.a.) accountants. Naar verwachting zullen ontwikkelingen m.b.t. dit wetsvoorstel de komende jaren verder gaan, c.q. zal de daadwerkelijke impact voor de accountant duidelijker worden. Derhalve vinden wij het belangrijk dat dit onderwerp op het meerjarenplan van het CB wordt opgenomen.	Wij zullen de ontwikkelingen met betrekking tot het wetsvoorstel blijven volgen. Op het moment dat de noodzaak zich voordoet, dus wanneer het wetsvoorstel voldoende ver in het proces is, zullen wij beoordelen in hoeverre een regelgevend project noodzakelijk is.
WG Fraude	NOCLAR: We merken bij de uitwerking van diverse fraudethema's dat telkens de vraag boven komt wat de scheidslijn is tussen fraude en NOCLAR. Bijvoorbeeld bij het onderwerp corruptie, maar ook bij het onderwerp ESG fraude: wanneer is sprake van fraude en wanneer NOCLAR. Fraude vereist in bepaalde gevallen andere verantwoordelijkheden van de accountant dan NOCLAR. Deze onduidelijkheid creëert het risico dat accountants niet de juiste opvolging geven aan bepaalde risico's of aanwijzingen. Wij geven het CB in overweging om de uitdieping van het	Het CB is van oordeel dat het onderscheid tussen fraude en NOCLAR in de regelgeving als zodanig helder is. Het CB vindt dat nadere regelgeving op dit punt niet wenselijk is, omdat zowel Standaard 240 als de NV NOCLAR uitwerkingen zijn van de internationale regelgeving resp. ISA 240 en de Code of Ethics), waarvan niet moet worden afgeweken. Het CB geeft de WG fraude mee dat eventuele onduidelijkheden wellicht ook op andere wijze kan worden weggenomen.

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
	onderwerp NOCLAR toe te voegen aan het meerjarenplan van het CB, zodat we onze leden hier meer duidelijkheid over kunnen verschaffen.	
GT	Wij hebben kennis genomen van het consultatiedocument CB Meerjarenplan 2025-2027. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor het feit dat dit plan is opgesteld. Het delen van een lange termijn visie helpt ons als organisatie om snel te kunnen anticiperen op wijzigingen in de beroepsregels.	Geen opmerkingen hierbij
GT	In algemene zin valt ons op dat in het plan veel onderwerpen worden benoemd. Om dit concreet te maken: voor het eerste half jaar 2025 zijn 31 projecten aangegeven die worden opgestart of voortgezet. Bij de beschrijving van de projecten ontbreekt in veel gevallen de uiterste of gewenste implementatiedatum. Hierdoor is voor de lezer van dit document niet duidelijk hoe de projecten zijn geprioriteerd.	Het jaarplan beoogd weer te geven gedurende welke periode een project bij het CB loopt. Pas na afronding zullen de kantoren tot implementatie kunnen overgaan. Het CB meent dat de prioriteit blijkt uit de beoogde afronding. Projecten met een hogere prioriteit worden, voor zover mogelijk, eerder afgerond. Daarbij is de einddatum een doelstelling voor het CB, maar het CB kan geen commitment afgeven. Zodra het CB overgaat tot consultatie, ontstaat er meer duidelijkheid over de beoogde ingangsdatum. Voor formele regelgeving blijkt die beoogde ingangsdatum expliciet, voor Handreikingen geldt dat zij zo spoedig mogelijk na de consultatie definitief worden gemaakt.
GT	Juist omdat het college in de inleiding aangeeft dat de realisatie van de planning van veel factoren afhankelijk is, is het zinvol om aan te geven welke projecten de meeste prioriteit hebben, en als eerste worden opgepakt. Dit helpt ons bij het implementeren van wijzigingen in de regelgeving binnen onze organisatie.	Zie reactie op de voorgaande opmerking. Het CB heeft meerdere projecten tegelijk lopen; nadere verdere detaillering niet noodzakelijk.
GT	Veel van de projecten die worden benoemd leiden tot een verzwaring van de regeldruk voor de accountant. Dit ligt niet in de lijn van het thema 'Regelverbetering' dat in 2024 door de NBA is toegevoegd aan de strategische programma's. De NBA heeft hiervoor een uitvraag gedaan bij de accountants, en aangekondigd terug te zullen komen op de input. Wij zouden verwachten dat dit thema ook opgenomen wordt in de plannen van het college.	Het CB verwijst naar de algemene opmerkingen over regeldruk en de focus op belanghebbenden.
GT	Het thema communicatie met stakeholders gaat in op de evaluatie door NBA van de rapportage over fraude en continuïteit in de accountantsverklaringen. Als we de tijdlijn in het document goed interpreteren verwacht het college hier nog het komende jaar voor nodig te hebben. Wij zien de waarde van evaluatie van de nu gekozen rapportageverplichting in samenspraak met de relevante stakeholders. Wanneer uit de evaluatie blijkt dat aanpassingen nodig zijn, vragen wij om een zorgvuldige implementatie van de wijzigingen. Het ter beschikking stellen van ondersteunend materiaal voor de accountants is hierbij onmisbaar.	Het CB kan niet vooruitlopen op de uitkomsten van de evaluatie. Pas als de evaluatie is afgerond, kan het CB de vraag beantwoorden welke wijzigingen noodzakelijk zijn, en op welke wijze kantoren daarbij door NBA kunnen worden ondersteund.
GT	Binnen het thema duurzaamheid zijn slechts drie deelprojecten gedefinieerd. Het CB geeft aan dat de implementatie van ISSA 5000 naar verwachting geen apart project zal zijn voor het college, vanwege het feit dat de standaard door de EC wordt vertaald. Wij zijn van mening dat het voor beroepsbeoefenaren behulpzaam zou zijn als het CB ondersteunend materiaal zou opstellen om de overgang van de huidige standaard 3810N naar een vertaling van ISSA 5000 te faciliteren.	De EC zal naar verwachting in oktober 2026 een assurance-standaard voor assurance over duurzaamheidsrapportering vaststellen. Het heeft de voorkeur van het CB dat die standaard zoveel mogelijk aansluit bij ISSA 5000. Het CB zal terughoudend zijn om op nationaal niveau uitleg te geven bij de Europese standaard. De interpretatie daarvan moet op Europees niveau consistent worden gedaan.

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
GT	Wij juichen toe dat er een project is opgenomen om na te gaan of een uitleg of aanpassing van regelgeving nodig is, wanneer de accountant betrokken is bij het samenstellen van duurzaamheidsinformatie. Gezien de vele subjectievere elementen in duurzaamheidsverslaggeving zijn wij van mening dat dit niet uitgevoerd kan worden onder de huidige standaard 4410N.	Het CB zal deze observatie delen met het projectteam. Het CB zal ook oog blijven houden voor regeldruk, waarbij de ontwikkeling van aanvullende specifiek Nederlandse regelgeving zoveel mogelijk moet worden vermeden.
GT	De discussie of de standaard voor Less Complex Entities in Nederland geïmplementeerd moet worden is al langere tijd gaande. Naar onze mening is deze standaard in de Nederlandse context niet noodzakelijk. Wel zouden wij het een goed idee vinden om na te gaan of specifieke onderdelen uit deze standaarden verwerkt kunnen worden in de reguliere standaarden. Dat kan de schaalbaarheid van deze standaarden ten goede komen.	Het CB zal deze visie over de LCE-standaard meenemen in het project standpuntbepaling LCE. Het CB blijft bij de reguliere standaarden de nadruk leggen op internationale consistentie. Daarom is het CB niet voornemens om specifieke onderdelen uit de LCE-standaard in de reguliere controlestandaarden te incorporeren.
GT	Hoewel het programma dat gedeeld is naar onze mening erg uitgebreid is, zien wij niet direct aandacht voor de technology position die de IAASB recent heeft uitgebracht. Hierin is aandacht voor "embracing technology-driven innovations and removing barriers in adopting its standards to technology". Technologie heeft een duidelijke impact op de werkzaamheden van een accountant, waardoor in de praktijk behoefte bestaat aan duidelijker guidance over bijvoorbeeld de inzet van geautomatiseerde controletechnieken en (generatieve) Artificial Intelligence. Hier is ook in de prioritering belangrijk dat rekening wordt gehouden met de positie van de middelgrote en kleinere accountantskantoren.	Het CB zal de ontwikkelingen vanuit de technology position van IAASB blijven volgen.
GT	Overall zien wij de noodzaak van de genoemde projecten die in het plan zijn opgenomen. Naar onze mening zou de prioriteit van het college moeten gaan naar het verminderen van de regeldruk en het zorgdragen voor standaarden die zijn aangesloten op de huidige ontwikkelingen in de wereld om ons heen.	Wij verwijzen naar de opmerkingen in de inleiding met betrekking tot regeldruk.
EY	Wij danken u hartelijk voor de mogelijkheid te reageren op uw consultatiedocument CB Meerjarenplan 2025-2027 en hebben waardering voor het werk wat wordt gedaan door het CB. De opgenomen reflectie in deze brief op het Meerjarenplan 2025-2027 doen geen afbreuk daaraan. Wij zien dat de NBA goede zaken oppakt met de voorgestelde projecten, waaronder fraude en continuïteit wat belangrijke maatschappelijke thema's zijn en zullen blijven. Tevens onderschrijven wij het belang van communicatie en goede stakeholderdialogo en wij zien dat de NBA dit laat terugkomen in haar Meerjarenplan.	Geen opmerkingen hierbij.
EY	Algemene visie en rol NBA Wij zien in het meerjarenplan dat met name wordt gefocust op een planning van reeds lopende zaken. Het zou nuttig zijn als ook een meer algehele visie in het meerjarenplan wordt opgenomen over de rol die de NBA op zich wil nemen ten aanzien van de verschillende thema's, bijvoorbeeld of de NBA al dan niet meer in lijn met Internationale regelgeving wil gaan werken. Het heeft onze voorkeur om alleen lokale regelgeving op te stellen als dat noodzakelijk wordt geacht. Maar ook ten aanzien van het thema Duurzaamheid: ziet de NBA haar rol als vertaler of als een rol die verder gaat? Ditzelfde geldt voor het thema	Het CB verwijst naar haar inleidende opmerkingen aan het begin van het document.

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
	Kwaliteitsmanagement: dit project kan forse impact gaan hebben. Uit het meerjarenplan maken wij niet op welke rol de NBA voor haarzelf weggelegd ziet op de ontwikkelingen ten aanzien van dit thema.	
EY	Grotere rol thema duurzaamheid en verwachtingskloof CSRD Gezien de maatschappelijke relevantie, verwachten wij meer aandacht in het Meerjarenplan voor het thema duurzaamheid. Het is een thema wat voor ons allemaal nieuw is, wat betekent dat verdere educatie, voorlichting en het ophalen en delen van lessons learned en good practices belangrijk is. Hierbij kunt u denken aan een evaluatie in het eerste jaar. Daarnaast verwachten wij in de komende jaren van de NBA een rol in de verdere uitrol van en dialoog over de brochure limited assurance en de handreiking CSRD assurance waar momenteel aan gewerkt wordt. Om de brochure het gewenste effect te laten hebben, zal in het komende jaar verdere communicatie en stakeholder interactie nodig zijn om het tot een succes te maken. Dit zien wij nu niet opgenomen in het meerjarenplan. Tevens verwachten wij dat de NBA een rol op zich neemt ten aanzien van de verwachtingskloof omtrent CSRD assurance (limited assurance). In het bijzonder omdat de stakeholders in deze breder zijn dan waar de NBA traditioneel mee te maken heeft gehad. Denk aan NGO's en andere (milieu en sociale) belanghebbenden organisaties. Wij zouden graag zien dat dit een plek krijgt in het meerjarenplan, zeker ook in voorbereiding van Wave 2.	Het CB verwijst naar de opmerkingen aan het begin van het document waarin is uitgelegd dat sommige suggesties mogelijk elders binnen de NBA moeten worden opgepakt. Het CB zal dit onder de aandacht van het bestuur brengen.
EY	Toevoegen digitalisering/AI en de impact op de controle Een onderwerp waar wij meer aandacht voor zouden verwachten is het thema Digitalisering/AI en de impact daarvan op de controle. Als onderdeel van het thema Uitleg regelgeving is het project IT en continuïteit opgenomen, echter heeft de algehele ontwikkeling op het gebied van digitalisering en AI een zeer grote impact op de controle. Wij zouden graag zien dat dit thema een grotere rol zou spelen in het meerjarenplan, waarin tevens wordt geadresseerd hoe de NBA haar eigen rol daarin ziet.	Het CB verwijst naar haar reactie bij eerdere suggesties over de IAASB Technology Position.
EY	Toevoegen thema Cultuur en Aantrekkelijkheid beroep Een thema wat wij niet terugzien in het meerjarenplan is het thema Cultuur. Gezien de aandacht voor integriteit en de cultuur in het accountantsberoep in het algemeen zou het onze voorkeur hebben om dit thema terug te laten komen in het meerjarenplan. Ditzelfde geldt voor de aantrekkelijkheid van het beroep.	Het CB is van oordeel dat het thema cultuur en aantrekkelijkheid beroep elders binnen de NBA moet worden belegd. Het CB zal dit onder de aandacht van het bestuur brengen.
EY	Streven naar vereenvoudiging Tot slot willen wij de NBA graag op het hart drukken om bovenal te streven naar vereenvoudiging. Hierbij kunt u denken aan de meldplichten die bestaan. Wij onderschrijven de aandacht die de NBA heeft voor de verduidelijking van de meldplichten, maar het verder vereenvoudigen ervan zou een groot goed zijn.	Het CB verwijst naar de inleiding waarin zij heeft uitgelegd hoe zij met regeldruk omgaat. Ten overvloede merkt het CB op dat de meldplichten niet separaat door het CB zijn ingesteld, maar voortvloeien uit wetgeving of internationale regelgeving.
Edward Spiegel	Onderzoek naar versterking ledenparticipatie in het regelvormend proces	Het CB zal dit bespreken met het Belanghebbendenorgaan, dat immers een rol heeft toe te zien op het regelgevend proces en daarmee op de omgang

Resp	Consultatiereactie	Analyse en voorgestelde afwerking
	De betrokkenheid van NBA leden bij nieuwe regelgeving is essentieel voor de kwaliteit, met name uitvoerbaarheid / draagvlak. Tot nu toe ontstaat de regelgeving in kleine settings met enkele (zeer) deskundige accountants. Dat werkt snel, maar geeft ook risico's, juist op uitvoerbaarheid en draagvlak. Als er een structuur / coördinatie zou zijn waarin belangstellende leden zich kunnen voegen en gezamenlijk (in teams verspreid over NL) kunnen bijdragen, Dan zou dit de kwaliteit kunnen verhogen zonder in te boeten op snelheid. Een betere participatie geeft meer binding en de beroepsgroep zou dan ook beter kunnen inspelen op onverwachte calamiteiten (Covid 19 – NOW)	met consultaties.
Edward Spiegel	Update Titel 9 BW2 besluit modellen jaarrekening Actualisatie is nodig qua definities en breedte, o.a. invoegen onderhanden projecten in opdracht van derden. En aanduidingen als 'uit hoofde van' etc etc kunnen vernieuwd.	Het CB zal dit item onder de aandacht brengen van de RJ, zodat zij wellicht met het ministerie van Justitie in overleg kunnen treden over eventueel noodzakelijke aanpassingen in deze Algemene maatregel van bestuur.
Edward Spiegel	Regelgeving samenwerking en verbanden accountants(kantoren) CSRD / ESG dwingt kleinere accountantskantoren tot samenwerking. Wat zijn daar de spelregels voor? Dat zou een onderzoek en invulling waard zijn. Ook met oog op scheiding advies versus assurance.	Het CB is van oordeel dat de beroepsreglementering, vanuit onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid voor accountants van groepsonderdelen al voldoende duiding geeft. Het CB heeft geen rol op de marktordening.
MKB-Commissie	Duurzaamheidsinformatie in de samenstellpraktijk Met betrekking tot het thema duurzaamheid vraagt de commissie aandacht voor en ondersteuning op het thema met betrekking tot duurzaamheidsrapportages in de samenstellpraktijk. Naast de beoordeling of deze rapportages als overige opdracht of als samenstellopdracht dienen te worden uitgevoerd, dient te worden beoordeeld wat deze keuze voor gevolgen heeft voor regelgeving (HR1111 / Standaard 4410 / Specifieke standaard 441?) en voor de praktijk. Het stopt dus niet bij de inventarisatie in Q1 en Q2 van 2025. Er zal ook een vervolg op de inventarisatie moeten worden ingepland.	Het CB verwijst naar eerdere opmerkingen over dit project
MKB-Commissie	Handreiking 1111 Met betrekking tot het thema MKB vraagt de commissie om actualisatie van Handreiking 1111. De commissie ondersteunt het intrekken van deze handreiking nadrukkelijk niet en vraagt dit dossier met spoed verder te brengen dan alleen de standpuntbepaling. Een inhoudelijke update is gezien de datering van de huidige Handreiking en de uitdagingen van de huidige praktijk bij de mkb-kantoren volgens de Commissie vereist.	Het CB heeft inmiddels het projectplan voor de update van HR 1111 vastgesteld. De toelichting bij dit project zal hierop worden aangepast.
MKB-Commissie	MKB-toets De evaluatie van de MKB-toets opgenomen onder thema Overig komt naar de mening van de commissie te vroeg en zou moeten worden doorgeschoven naar Q3 en Q4 2027. Er wordt nog te kort mee gewerkt om een deugdelijke evaluatie te kunnen uitvoeren.	Het CB deelt de visie van de MKB-Commissie niet. Het CB is van oordeel dat een eerste evaluatie zinvol is om te beoordelen of bijsturing nuttig en nodig is.